

॥ श्री गजानन विजय ग्रंथ ॥

अध्याय तिसरा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ जय जय सत्चिदानन्दा श्रीहरी । कृपा करावी लौकरी । तुम्ही पदनताच्या वरी । कर्धीं न कठोर झालांत ॥१॥ तूं करुणेचा सान्तव । तूं दीन जनावें माहेर । तूं भक्तासी साचार । कल्पतरु वा विंतामणी ॥२॥ ऐसा तुझा अगाध महिमा । संत गाती राघवा रामा । दासगण्णसी पुरुषोत्तमा । पावा वेळ करुं नका ॥३॥ असो बंकटलाला घरीं । याहाते झाले साक्षात्कारी । दीन दुबळ्यांचे कैवारी । श्रीगजानन महाराज ॥४॥ लांबलांबोनी भक्त येती । समर्थांते वंदिती । मधु तेथें माशा जमती । न लगे करणे आमंत्रण ॥५॥ एके दिनी काय झाले । ते आतां सांगतों वहिले । महाराज होते बसलेले । निजासनीं आनंदांत ॥६॥ ती प्रभातीची होती वेळा । प्राची प्रांत ताम्र झाला । पक्षी किलकिलाटाला । करुं लागले वृक्षावर ॥७॥ कुवकुटाचे होती स्वप्न । मंदशीत वाहे पवन । वृद्ध करिती नामस्मरण । शरयेवरी बैसोनिया ॥८॥ उदयाचलीं नारायण । येऊं पाहे हृषे करुन । तेणे तम पलायन । करुं लागला कंदरीसी ॥९॥ परम भाविक सुवासिनी । रत सडासंमार्जनीं । वत्स धेनूस पाहोनी । तोडूं लागलीं च-हाटे ॥१०॥ ऐसा त्या रम्य वेळेस । एक साधु शेगांवास । येतां झाला दर्शनास । श्रीगजानन साधूच्या ॥११॥ तो भिकार गोसावी । मानमान्यता त्याची राहावी । कोठोनिया सांगा बरवी । श्रीमंताच्या मंडळींत ? ॥१२॥ भगवी चिंधी डोक्यास । झोळी वाम बगलेस । होती एक नेसण्यास । फाटकीसी लंगोटी ॥१३॥ मृगाजिनाचा गुंडाळा । पाठीवरी होता भला । ऐसा गोसावी बैसला । कोपन्यांत एकीकडे ॥१४॥ दर्शनासी भीड फार । होवो लागली साचार । अशा स्थितींत मिळणार । सवड कशी त्या गोसाव्यास ? ॥१५॥ तों ठायींच बैसोन । करुं लागला चिंतन । म्हणे समर्थांचे चरण । दृष्टि पडणे कठीण

मला ॥१६॥ समर्थाचा लौकिक भला । मी काशींत ऐकला । आवडीनें नवस केला । भांग स्वामीस अर्पिण्याचा ॥१७॥ तो मम हेतु मनांत । जिरुन जाया पाहे येथ । या श्रीमान मंडळींत । माझ्या नवसास कोण पुसे ? ॥१८॥ गांजाचें नांव काढितां । लोक मजला देतील लाथा । मी तो आलों फेडण्याकरितां । नवस गांजाचा शेगांवीं ॥१९॥ माझ्या नवसाची ती मात । सांगू तरी कवणाप्रत ? । येथें एकही ना दिसत । प्रेमी या शांभवीचा ॥२०॥ जी वरतु ज्या आवडे खरी । तिचाच तो नवस करी । आणि मानी सर्वतोपरी । हीच वरतु उतम ॥२१॥ ऐसे नाना विचार । गोसावी करी साचार । झाला होता परम आतुर । दर्शन घ्याया समर्थाचें ॥२२॥ तें त्याचें मनोगत । जाणते झाले समर्थ । बोलते झाले इतरांप्रत । आणा काशीचा गोसावी ॥२३॥ तो पहा त्या कोपच्याला । आहे बिचारा ठङून बसला । हें ऐकतां आनंद झाला । गोसाव्यास परमावधी ॥२४॥ आणि बोलला मनांत । त्रिकालज्ञ हे खरेच संत । मी जें बोललों मनांत । तें सर्व यांनीं जाणलें ॥२५॥ झानेश्वरींत षष्ठाध्यायीं । जी गोष्ट कथिली पाही । कीं स्वर्गलोकीच्या कथा त्याही । समजतात योगीवरा ॥२६॥ त्याचें आलें प्रत्यंतर । मला येथें साचार । धन्य धन्य हा साधुवर । त्रिकालज्ञ महात्मा ॥२७॥ न बोलतां माझा नवस । जाणतील हे पुण्य पुरुष । त्याचें प्रत्यंतर यावयास । अवधी उरला थोडका ॥२८॥ मंडळींनीं गोसाव्याला । पुढे आणोन उभा केला । तों महाराज वदले तयाला । काढ झोळीची पोटळी ॥२९॥ जी तीन महिनेपर्यंत । रक्षण केलीस झोळींत । त्या पोटळीचें आज येथ । होवो दे गा पारणे ॥३०॥ गोसावी पदीं लागला । गहिंवर त्यासी ढाटला । गडबडा लोळूं लागला । बालकापरी रवामीपुढे ॥३१॥ महाराज म्हणती गोसाव्यास । पुरे आतां उठोन बैस । पोटोळीच्या बुटीस । काढ बाहेर झोळीच्या ॥३२॥ नवस केलास ते वेळीं । नाहीं लाज वाटली । आणि आतां कां ही लाविली । चाळवाचाळवी निरर्थक ॥३३॥ गोसावी होता महा धूर्त । तो बोलला भीत भीत । जोडुनीया दोन्ही हात । ऐसे नम्र वाणीने ॥३४॥ मी बुटी काढितों । नवस आपुला फेडितों । परि मागणे मागतों । एक तें या दीनाला ॥३५॥ आठवण माझ्या बुटीची ।

નિત્ય રાહાવી આપણા સાચી | હીચ ઇચ્છા માનસીંચી | આહે તી પૂર્ણ કરા ॥૩૬॥ તુમ્હાં બુટીચે પ્રયોજન | નાહીં હેં મી જાણતો પૂર્ણ |
 પરી બાલકાચી આઠવણ | રાહાયા બુટી સ્વીકારા ॥૩૭॥ ભક્ત જી જી ઇચ્છા કરીત | તી તી જ્ઞાતા પુરવીત | અંજનીચા વૃત્તાન્ત |
 આણા મનીં આપુલ્યા ॥૩૮॥ અંજની હોતી વાનરી | તિને પ્રાર્થિલા ત્રિપુરારી | કોં તુમ્હીં યાવે માઝ્યા ઉદરીં | વાનર હોઉન શંકરા !
 ॥૩૯॥ તેં હૃણે માનિલે | મહારદ્ર પોટીં આલે | અંજનીચે પુરવિલે | મનોરથ ચંદ્રમૌળીનીં ॥૪૦॥ તેથેં શંકરાકરણ | આડ ના
 આલેં વાનરપણ | તેવીં માઝ્યા બુટીચી આઠવણ | રાહાયા તીતેં સ્વીકારા ॥૪૧॥ ત્યાંતૂન તુમ્હી કર્પૂરણૌર | સાક્ષાત્ આહાં શંકર |
 મહણૂન બુટીચા અબ્ધેર | કરું નકો દયાના ! ॥૪૨॥ જ્ઞાનવલ્લી શંકરાનેં | મહટલેં આહે ઇજકારણેં | હી ઇતરા આણીલ ઉણેં | પરિ
 ભૂષણ તુમ્હાંલા ॥૪૩॥ મહારાજ કિંચિત્ ઘોટાળલે | પરિ અખેર હોય મહણાલે | માય પુરવી બાલક-લળે | વેડેવાંકુડે અસલે જરી
 ॥૪૪॥ ગોસાવ્યાનેં બુટી કાઢિલી | હાતાવરી ઘેવોન ધૂતલી | વિલમીંત ઘાલૂન પાજિલી | પુણ્યપુરુષ ગજાનજા ॥૪૫॥ ઐસા
 બુટીચા વૃત્તાન્ત | કાથલીસે કારણાસહિત | તો આણૂન ધ્યાનાંત | વિચાર કરણેં પ્રત્યેકીં ॥૪૬॥ કાંહીં દિવસ રાહોન | ગેલા
 ગોસાવી નિઘોન | આપણાં ધન્ય માનોન | રામેશ્વરાકારણે ॥૪૭॥ ઐસી ગાંજાચી પડલી પ્રથા | તે ઠારીં તત્ત્વતાં | પરી
 વ્યસનાધીનતા | નચ આલી સમર્થાતેં ॥૪૮॥ પદ્મપત્રાચિયેપરી | તે અલિસ્પ હોતે નિર્ધારી | નયે કોણાસ ત્યાચી સરી | ખરેંચ અતી
 થોર તે ॥૪૯॥ વેદશ્લચા અસ્ખલિત | ઉદાત-અનુદાત સ્વરાંસહિત | કદ્ધીં મહણાવ્યા મુખ્યીં સત્ય | કદ્ધીં ત્યાંચેં નાંવ નસે ॥૫૦॥
 વૈદાક્ષરેં પડતાં શ્રવણીં | સાશંક ન્હાવેં વैદિકાંનીં | યાચ એકા અનુમાનીં | ગજાનન હોતે બ્રાહ્મણ ॥૫૧॥ કદ્ધીં ગવયાસમાન |
 અન્ય અન્ય રાગાંતૂન | એકચ પદાતેં ગાઉન | દાખવાવેં નિજલીલે ॥૫૨॥ ચંદન ચાવલ બેલકી પતીયા | પ્રેમ ભારી યા પદા ઠાયા
 | તે આનંદાંત યેવોનિયા | વરચ્યાવરી મહણાવેં ॥૫૩॥ કદ્ધીં ગણગણાચેં ભજન | કદ્ધીં ધરાવેં નુસતેં મૌન | કદ્ધીં રાહાવેં પડૂન |
 શર્યેવરી નિચેષ્ટિત ॥૫૪॥ કદ્ધીં વાગાવેં પિશાપરી | કદ્ધીં ભટકાવેં કાંતારીં | કદ્ધીં શિરાવેં જાઉન ઘરીં | એખાદ્યાચ્યા અવચીત

॥४५॥ असो त्या शेगांवांत | जानराव देशमुख विरक्ष्यात | होता त्याचा प्राणान्त | छावयाचा समय आला ॥४६॥ व्याधी शरीरी
वळावली | शक्ति पार निघून गेली | प्रयत्नांची कमाल केली | वैद्यांनीं ती आपुल्या ॥४७॥ नाडी पाहोन अखेर | आप्ना
कळविला समाचार | प्रसंग आहे कठीण फार | नसे आशा वांचण्याची ॥४८॥ आम्हीं प्रयत्न केले अती | परी यश ना आले
तिकरती | यांना आतां घोंगडयावरती | काढोन ठेवा हैंच बरें ॥४९॥ तें ऐकतां अवघे आप्स | दुःख करती अत्यंत | जानरावा
आम्हां प्रत | सोडून तूं जाऊं नको ॥५०॥ तुझ्याप्रीत्यर्थ नवस केले | नाना दैवतांलागीं भले | परी न कोणी पावले | हाय हाय रे
दुर्दैवा ॥५१॥ वैद्यानें टेकिले हात | प्रयत्न झाले कुंठित | आतां अखेरत्या यन्नाप्रत | करोन पाहूं एक वेळा ॥५२॥
बंकटलालाचिये घरीं | आहेत एक साक्षात्कारी | यांच्या योगें शेगांव नगरी | झाली प्रती पंढरपूर ॥५३॥ साधूनें आणिल्या
मनांत | काय एक नाहीं होत | सटिचदानंदबाबाप्रत | झानेश्वरानें उठविलें ॥५४॥ त्याचें पाहूं प्रत्यंतर | जा जा कोणी जोडा
कर | नका करूं रे उगा उशीर | वेळ अंतसमायाची ॥५५॥ तें ऐकोनी एक आप्स | आला बंकटसदनाप्रत | जानरावाची
हकीकत | बंकटलाला कथन केली ॥५६॥ जानराव देशमुखाचा | समय अंतकाळाचा | आला आहे जवळी साचा | म्हणून
आलों तुम्हांकडे ॥५७॥ महाराजांचे चरणतीर्थ | या कृपा करोनी मजप्रत | तें तीर्थ नोहे अमृत | होईल वाटे जानरावा ॥५८॥
बंकटलाल म्हणे त्याकरी | ही गोष्ट न माझ्या करीं | तुम्ही करावी अत्यादरीं | विनवणी आमुच्या वडिलाला ॥५९॥ जसें त्यांनें
सुचविलें | तैसें आप्सें तात्काळ केलें | भवानीरामा विनविलें | द्याया तीर्थ समर्थांचें ॥५०॥ भवानीराम सज्जन | होता मनाचा
दयाळु पूर्ण | दुसऱ्याचे दुःख ऐकून | सज्जन तेच विठ्ठल होती ॥५१॥ प्याल्यामध्ये भरून पाणी | समर्थांच्या लाविलें चरणीं |
आणि केली विनवणी | तीर्थ देतो जानरावा ॥५२॥ समर्थें तुकाविली मान | तीर्थ पाजिले नेऊन | जानरावाकारण | घरघर
घशाची बंद झाली ॥५३॥ हात हालवूं लागला | किंचित् डोळा उघडीला | उतार पडूं लागला | तीर्थप्रभावे देशमुखासी ॥५४॥

तो पाहतां प्रकार । आनंदले नारीनर । सत्पुरुषाचा अधिकार । आला कळून सर्वसी ॥७५॥ मग औषधी बंद केली । तीर्थी भिस्त ठेविली । ज्या-योगीं लाभती झाली । आरोङ्यता जानरावा ॥७६॥ आठ दिवसांमाझारीं । जानराव झाला पठिल्यापरी । भवानीशमाचीये घरीं । आला दर्शना समर्थांच्या ॥७७॥ पहा संतांचे चरणतीर्थ । साधनांत झालें अमृत । संत न ते साक्षात् । देव कलीयुनीचे ॥७८॥ येथें एक ऐसी शंका । उत्थान पावे सहज देखा । श्रीगजाननासारिखा संत होता शेगांवीं ॥७९॥ मग तो तेथें असतांना । गेलें न पाहिजे कोणी जाणा । यमाजी पंताचीया सदना । परि हाच आहे कुतर्क ॥८०॥ संत मृत्यु ना टाळिती । निसर्गाप्रमाणे वागती । परि संकटांते वारिती । अगांतुक असल्यास ते ॥८१॥ सचिवदानंदबाबासी । झानेशें उठविलें नेवाशासी । परि ते अखेर आळंदीसी । देह ठेविते झाले हो ॥८२॥ याचे रहस्य इतुकेंचि आहे । हें गंडांतर टाळिती पाहे । तें टाळणे कांठींच नोळे । अशक्य संत पुरुषाला ॥८३॥ मृत्यूचे तीन प्रकार । आहेत जगीं साचार । त्यांचीं नांवे क्रमवार । देतों तुम्हांकारणे ॥८४॥ आध्यात्मिक आधिभौतिक । आणि तिसरा तो आधिदैविक । त्या तिघांमाजीं बलिष्ठ देख । आध्यात्मिक मृत्यु असे ॥८५॥ आधिभौतिकाची तयारी । कुपश्याने होते खरी । नाना प्रकारच्या शरीरीं । व्याधि निर्माण होतात ॥८६॥ त्यांचा जोर झाल्यावर । मृत्यु येतो अखेर । त्या मृत्यूचा परिहार । करितां येतो औषधीने ॥८७॥ मात्र औषधी देणारा । शास्त्रज्ञ असला पाहिजे पुरा । औषधीचा पसारा । आहे अवगत जयासी ॥८८॥ एसा वैद्य भेटल्यास । आधिभौतिकाचा होय नाश । तैसे आधिदैविकास । नवस सायास घालविती ॥८९॥ हें गंडांतर रूपाचे । मृत्यु दोन प्रकारचे । भौतिक आणि दैविक साचे । हे आहेत रूप्यात जगीं ॥९०॥ मृत्यु जो कां आध्यात्मिक । तो कवणाच्याने न टळे देखा पाहा अर्जुनाचा बालक । कृष्णासमक्ष पडला रणीं ॥९१॥ तैसा जानरावाचा । मृत्यु गंडांतर स्वरूपाचा । होता तो टाळिला साचा । समर्थतीर्थ देवोनिया ॥९२॥ म्हणजे गंडांतरा करण । निवारिती साधुकरण । तेंच आलें घडोन । शेगांवामाझारीं ॥९३॥ कांठीं मृत्यु नवसांनीं । टाळिता येती या

જનીં | પરી તો નવસ શ્રદ્ધેનીં | કેલા પાહિજે વિબુધ હો ! ||૧૪|| શ્રદ્ધા પૂર્ણ અસલ્યાવરી | તીવ મૃત્યુ ટાળી ખરી | શ્રદ્ધાચ અવદ્યા
માઝારીં | સર્વ બાજૂનીં શ્રેષ્ઠ અસે ||૧૫|| ચરણતીર્થ સાધૂવોં | તેંછી ટાળી મૃત્યુ સાચે | વરીલ દોન પ્રકારચે | પરી તો સાધુ પાહિજે
||૧૬|| સાધૂ અસલ્યા વેષધારી | ઐસી ન હોય ગોષ્ટ ખરી | માતી ન હોય કરસ્તૂરી | હેં દ્યાનીં અસું દ્યા ||૧૭|| ષડવિકાર
ધૂતલ્યાવિના | અંગીં સાધુત્વ રોઈના | આણિ સાધ્યાવિણ હોઈના | અઘાટિત કૃત્ય કેંઠાંહી ||૧૮|| મહણૂન બહુરૂપ્યાકારણ | જપણે
આહે અવશ્ય જાણ | ઉગીચ પાહૂન પિવલેપણ | સોનેં પિતલેસ માનું નકા ||૧૯|| ગજાનન નન્હતે વેષધારી | તે પૂર્ણ સાક્ષાત્કારી |
મહણૂન તીર્થનેં ઝાલી બરી | વ્યાધિ જાનરાવાચી ||૨૦૦|| દેશમુખ બરા ઝાલ્યાવર | ભંડારા ઘાતિલા થોર | સાધુપ્રીત્યર્થ સાચાર |
બંકટલાલાચિયે ઘરીં ||૧|| તીર્થે દેશમુખ બરા ઝાલા | પરી સ્વામીશરીં પેંચ પડલા | ત્યાંનીં મનાસી વિચાર કેલા | તો ઐકા
યેણેરિતીં ||૨|| કડકપણા ધરલ્યાવિના | હી ઉપાધી ટલેના | સ્વાર્થસાધુ પ્રાપંચિકાંના | સાધુત્વાચી ચાડ નસે ||૩|| ત્યા
દિવસાપાસૂન | આણું લાગલેં અવસાન | સ્વામી મહારાજ દ્યાઘન | વરપાંગી કડક ઝાલે ||૪|| હા ત્યાંચા કડકપણા | અસદ્ય
ઝાલા ઇતરાંના | પરી ત્યાંચા ભત્તાંના | કાંહીં ન ત્યાચેં વાટલેં ||૫|| જેવીં નરસિંહ અવતાર | ઇતરાંસી વાટલા ક્રૂર | પરી
કયાધૂવા કુમાર | મુઠીં ન ભ્યાલા ત્યા રૂપા ||૬|| વાઘીણ ઇતરા ભયંકર | પરી તિચેં જેં કા અસેલ પોર | તેં તિચ્યાચ અંગાવર |
નિર્ભયપણે ક્રીડા કરી ||૭|| અસો આતાં ગોષ્ટ દુસરી | સાંગતોં મી તુમ્હાં ખરી | કરસ્તુરીચ્યા શેજારીં | બસલ્યા માતી મોલ પાવે
||૮|| ચંદનાચા શેજાર | અસલા થોડા બહુત હિવર | વાસિત હોતો સાગાર | હા ન્યાય નિસર્ગાચા ||૯|| વાસિત હિવર ઝાલેલા |
ચંદન માનીલ આપણાલા | તરી ત્યાચ્યા ફજિતીલા | પારાવાર ન રાહી પુઢેં ||૧૦|| જેથેં ઊંસ નિપજતો | તેથેંચ નિવડુંગ ઉગવતો
| જેથેં મોગયા વાઢતો | તેથેંચ યેતો પિંગ્લ | ||૧૧|| જેથેં સાધુ સજ્જન | તેથેંચ મૈંદ નિર્માણ | હિરે ગારા એકવટૂન | ખાણીમાજી
યાહાતી ||૧૨|| સ્થાન એક મહણૂન | કિંમત નાહીં સમાન | તેજ હિન્દ્યાચેં હિન્દ્યાલાગૂન | ભૂષવી ન ગારેલા ||૧૩|| ગાર તી ગારચી

राही | पाचाखालीं तुडविली जाई | ऐसी स्थिति कधीं न येई | अमोलिक हिंचाला ॥१४॥ श्रीगजाननाचे सन्निध | ऐसाच होता एक मैंद | संतसेवा हाच मद | अंगीं ज्यात्या भरला असे ॥१५॥ तो सेवा करी वरी वरी | आव निराळा अंतरीं | मिठाई पेढे सावरी | समर्थात्या नांवावर ॥१६॥ भक्तगणांस ऐसे म्हणे | मी समर्थकृपेचें पोसणे | प्रत्येक काम माझ्याविणे | होत नाहीं ये ठायां ॥१७॥ कल्याण समर्थाचा | अत्यंत आहे आवडीचा | कधीं न खालीं जावयाचा | शब्द माझा त्यांत्यापुढे ॥१८॥ विलीम त्यांची मीच भरी | खाण्यापिण्याची तयारी | निजांगे मीच करी | अत्यंत मी आवडीचा ॥१९॥ ऐसे लोकांस सांगतसे | आपला सवरात करीतसे | त्या अधमाचें नांव असे | माळी विठोबा घाटोळ ॥२०॥ महाराज स्वयमेव शंकर | हा बनला नंदिकेश्वर | हमेशा करी गुरुगुर | आल्या गेल्या भक्तांवरी ॥२१॥ तें अंतर्ज्ञानांनीं | जाणिलें सर्व समर्थांनीं | कौतुक केलें एके दिनीं | तें ऐका विबुध हो ॥२२॥ परस्थ कांहीं मंडळी | शेगांवीं दर्शना आली | तों मूर्ति होती निजलेली | समर्थांची शरयेवर ॥२३॥ हिरया कुणाचा होईना | जागे करण्या समर्थाना | मंडळीस होती जाणा | त्वरा पुढे जाण्याची ॥२४॥ ते कुजबुज करू लागले | विठोबाला विनविते झाले | विठोबा आम्हां पाहिजे गेलें | येथून आतांच परगांवा ॥२५॥ काम निकडीचे आहे फार | कैसा करावा विचार | महाराज तों शरयेवर | असती निद्रिसत जाहले ॥२६॥ त्यांचे दर्शन घेतल्याविना | आमचा पाय निघेना | हें अवघड काम होईना | तुझ्यावांचून ये ठायीं ॥२७॥ तूं समर्थात्या शिष्यांत | मुख्य धोरणी महा धूर्त | तुला आम्ही जोडितों हात | एवढें काम करावै ॥२८॥ ऐशा त्या स्तुतींनीं | विठोबा फुग्नून गेला मनीं | त्यानें जाऊन तत्क्षणीं | महाराजांस उठविलें ॥२९॥ मंळींचे काम झालें | परी संकट ओढवलें | घाटोळ विठोबावरी भले | कर्म जैसें तैसें फल ॥२३०॥ समर्थात्या हातीं काठी | एक होती भली मोठी | तीच त्यांनीं घातली पाठीं | त्या विठोबा माझ्यात्या ॥३१॥ म्हणती बेटा माजून गेला | आपुली स्थिति विसरला | या लुक्त्यानें आरंभीला | उघड उघड व्यापार कीं ॥३२॥ मला लावितो उपाधी | घंटे आणून बांधितो मरीं |

घुमारे घाली कधीं कधीं । ऐसा अती नीच हा ॥३३॥ त्या घुमन्याचें बक्षीस । हे मी देतों तुला खास । तुजवरी केल्या कृपेस । होईन प्रभूचा अपराधी ॥३४॥ सोमला साखर मानूं नये । विषा जवळ करूं नये । तस्करासी लेखूं नये । निजकंठींचा ताईत ॥३५॥ ऐशा रीतीं ठोकला । छडयाखालीं घाटोळाला । विठोबा तो पळाला । पुनः न आला मागुती ॥३६॥ खरे जे कां असती संत । ते ते ऐसेंच करितात । ढोंगी मात्र जातात । अशाविया करांमध्यें ॥३७॥ म्हणजे अधिकारावांचून । ढोंगी बैसती होऊन । संत नादीं लावण्या जन । ऐसे प्रकार किती तरी ॥३८॥ मतलबी त्यांना साथ देती । उदो उदो त्यांचा करिती । भलभलते सांगताती । साक्षात्कार ढोंब्यांचे ॥३९॥ तेणे दोघांचे काम होई । अपार पैसा मिळविला जाई । परी ही प्रथा बरी नाहीं । समाज जाईत रसातळा ॥१४०॥ खरे जे कां असती संत । ईश्वराचे निःसीम भक्त । त्यांना न मुळीं आवडत । सानिध्य त्या षंढाचे ॥४१॥ पतिव्रतेसी शेजार । कसबिणीचा कां पटणार ? । सोन्याप्रती अलंकार । काय शोभती कथलाचे ? ॥४२॥ संत शठातें याखिती । परी न त्याला महत्व देती । ती जगांतील एक व्यक्ति । कृतकर्म भोगण्या आली असे ॥४३॥ ऐसे मानसीं समजून । त्याविषयीं धरिती मौन । जेवीं निवङुंगालागून । स्थान भूमी देते हो ॥४४॥ मोगरा निवङुंग आणि शेर । हीं जमीनीचीं लेंकरं । परि किंमतीचा प्रकार । निरनिराळा तो तिघांचा ॥४५॥ मोगन्याचें संरक्षण । करिती निवङुंगाचे ठठन । विलटांसाठीं बांधून । शेर ठेविती दारावरी ॥४६॥ तेवीं संत भूमिपरी । रक्षण अवघ्यांचे करिती जरी । किंमतीमाझीं ठेविती परी । गुणांप्रमाणे भेद पाहा ॥४७॥ नशीब विठोबा घाटोळाचे । अति खडतर होतें साचे । पाय लाभून साधूचे । दैवे दूर झालें कीं ॥४८॥ जरी तो ना ढोंग करिता । तरी योन्यतेप्रती चढता । संतांची ती योन्यता । त्यांनें मुळीं ना जाणिली ॥४९॥ कल्पवृक्षाच्या तळवटीं । बसून इतिछली गारगोटी । वा मागितली करवंती । कामधेनूपासून ॥१५०॥ ऐसे न कोणी करावे । संतापासीं याहून बरवे । तेथे

विचारा ठेवावें । अठर्निशीं जागृत ॥४१॥ हा दासगण्णुविरचित । श्रीगजाननविजय ग्रंथ । तारक होवो भवाब्धींत । अवघ्या भाविकांकारणे ॥१४२॥ श्रीहरिहरपर्णमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

॥ इति तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

श्री गजानन महाराजांत्या तिर्थीने जांराव देशमुख मरणोन्मुख रितथीतून बरे झाले.